

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 16 września 2014r. powód S. B. domagał się orzeczenia nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, że pozwany P. B. jest obowiązany zapłacić na rzecz powoda kwotę 219.000zł z odsetkami umownymi w wysokości 18% rocznie od dnia 13 października 2010r. i kosztami procesu./ pozw k.2-4/

Nakazem zapłaty z dnia 8 października 2014r. w postępowaniu nakazowym, sąd orzekł o żądaniu pozwu./nakaz zapłaty k.14/

Od nakazu zapłaty pozwany wniósł zarzuty, wniósł o uchylenie nakazu i oddalenie powództwa. Podniósł iż umowa pożyczki była pozorna, zawarta pod wpływem bezprawnej groźby. Nadto podniósł zarzut przedawnienia pożyczki części 120.000zł./zarzuty k.20-21/

Na rozprawie w dniu 12 maja 2015r. powód cofnął pozew w zakresie kwoty 6.600zł którą zaliczył na należne odsetki za okres do dnia 15 grudnia 2010r. i w tym zakresie zrzekł się roszczeń./protokół k.56, pismo k.55/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony poznały się w 2001r. Była to znajomość sąsiedzka, która przerodziła się w przyjaźń. Strony spotykały się w gronie znajomych, spędzały ze sobą wolny czas. Powód od dwudziestu lat jest głównym technologiem i przedstawicielem handlowym w firmie zajmującej się produkcją przypraw. Osiąga znaczne dochody przekraczające 10.000zł. Nie ma rodziny, dzieci, wobec czego ma nadwyżki finansowe, które inwestuje./zeznania powoda 00:02-00:15 w zw. z 01:09:18-01:12:47/

Pozwany prowadził działalność gospodarczą, był członkiem zarządu spółki z o.o. (...). Spółka ta współpracowała z firmą (...), na rzecz której wykonywała roboty budowlane.

Pozwany proponował powodowi wejście do spółki i inwestowanie w nią, jednak nie był on tym zainteresowany, ponieważ pracował na etacie. Powód był gotów udzielać pozwanemu pożyczek, z których uzyskiwał zyski kapitałowe. Od 2003, 2004 roku, powód udzielił pozwanemu kilkunastu pożyczek kapitałowych, na początku w kwotach kilku tysięcy, z czasem wyższych. W pewnym momencie pozwany miał duże zaległości w spłatach pożyczek.

W październiku 2010r. zwrócił się do powoda o kolejną pożyczkę. Powód uzależnił jej udzielenie od uporządkowania wzajemnych zobowiązań z poprzednio udzielonych pożyczek. Pozwany zaproponował, treść umowy porządkującej dotychczasowe zobowiązania i potwierdzenie umowy u notariusza. Sam sporządził treść umowy, którą powód zaakceptował./zeznania powoda 00:02-00:15 w zw. z 01:09:18-01:12:47; zeznania pozwanego 00:15:17-00:55:22 w zw z 01:14:31-14:37/

W dniu 12 października 2010r. strony podpisały umowę w której wysokość udzielonej pożyczki ustalono na kwotę 220.000zł. Kwota 120.000zł miała zostać zwrócona do dnia 15 lutego 2011r., kwota 100.000zł do dnia 12 października 2012r. W umowie ustalono wysokość rat odsetek: pierwsza w kwocie 6.600zł płatna do dnia 15 grudnia 2010r., druga w kwocie 6.600zł płatna do dnia 15 lutego 2011r. oraz każda następną w wysokości 4.400zł płatna raz na trzy miesiące, w piętnastym dniu miesiąca./umowa k.8-9/

Ponad kwotę wymagalnych pożyczek do kwoty 220.000zł, powód przelał na rachunek bankowy pozwanego kwotę 58.250zł./potwierdzenia przelewu k.47-49/

Pozwany dokonał spłaty na rzecz powoda kwoty 6.600zł tytułem raty odsetek należnej na dzień 15 grudnia 2010r./okoliczność bezsporna/

Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego, aby powód był inwestorem i udziałowcem spółki (...), aby jakiegokolwiek pożyczki były udzielane przez powoda tej firmie, a także aby istniały weksle wystawione przez spółkę (...) na rzecz powoda. Zeznania pozwanego pozostają w sprzeczności z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym, są niespójne i pozbawione logiki. Twierdzenia pozwanego, że w celu zabezpieczenia interesów powoda, chciał spłacić dług spółki wobec niego, nie znajdują żadnej logicznej podstawy. Gdyby było tak jak twierdził pozwany, w umowie z dnia 12 października 2010r. znalazłby się zapis o obowiązku zwrotu weksla przez powoda z chwilą spłaty pożyczki. Należy pamiętać, że pozwany był inicjatorem czynności dokonanych w dniu 12 października 2010r., tworzył treść umowy. Zdaniem sądu tylko i wyłącznie uzależnienie udzielenia przez powoda pozwanemu kolejnej pożyczki od potwierdzenia dotychczas istniejących wzajemnych zobowiązań było przyczyną dla której dokument został sporządzony. Nie ulega wątpliwości, iż inicjatorem (co zostało potwierdzone zeznaniami pozwanego) czynności był pozwany, któremu zależało na pozyskaniu od powoda kolejnych kwot pożyczek. Powyższe zostało potwierdzone przelewami. Czynności dokonane pomiędzy stronami nie były dokonane pod wpływem jakiegokolwiek groźby ze strony powoda, ani pozorne. Nie może być objęte groźbą działanie do którego skłania drugą stronę osoba, która ma pozostawać pod wpływem groźby.

Sąd pominął zeznania świadka A. I., wobec tego że świadek nie miał wiedzy o istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okolicznościach.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art.485§ 1kpc sąd wydaje nakaz zapłaty, jeżeli powód dochodzi roszczenia pieniężnego albo świadczenia innych rzeczy zamiennych, a okoliczności uzasadniające dochodzone żądanie są udowodnione dołączonym do pozwu:

- 1) dokumentem urzędowym;
- 2) zaakceptowanym przez dłużnika rachunkiem;
- 3) wezwaniem dłużnika do zapłaty i pisemnym oświadczeniem dłużnika o uznaniu długu;
- 4) zaakceptowanym przez dłużnika żądaniem zapłaty, zwróconym przez bank i niezapłaconym z powodu braku środków na rachunku bankowym.

Sąd wydaje również nakaz zapłaty przeciwko zobowiązanemu z weksla, czeku, warrantu lub rewersu należycie wypełnionego, których prawdziwość i treść nie nasuwają wątpliwości. W razie przejścia na powoda praw z weksla, z czeku, z warrantu lub z rewersu, do wydania nakazu niezbędne jest przedstawienie dokumentów do uzasadnienia roszczenia, o ile przejście tych praw na powoda nie wynika bezpośrednio z weksla, z czeku, z warrantu lub z rewersu. / §2art.485kpc/

W sprawie na podstawie art. 491§ 1kpc, sąd orzekł, że pozwany ma w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia nakazu zaspokoić roszczenie powoda na podstawie weksla w całości wraz z kosztami albo wnieść w tym terminie zarzuty.

Pozwany na podstawie art. 493§ 1kpc wniósł zarzuty od nakazu zapłaty, wobec czego na zasadzie art.495kpc zarządzono ich rozpoznanie.

Pozwany powinien był w piśmie przedstawić zarzuty, pod rygorem ich utraty przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy oraz okoliczności faktyczne i dowody.

Dokonane ustalenia prowadzą do wniosku, że powołane w treści zarzutów argumenty nie zasługują na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 720§ 1kc przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Powód przedstawił dokument, obejmujący swoją treścią umowę pożyczki.

Zgodnie art. 245 kc dokument ten stanowi dowód, że osoby, które go podpisały, złożyły oświadczenie zawarte w dokumencie. Pozwany przyznał, że przedmiotowy dokument wytworzył i podpisał, zarzucał jednak, że zawarte w dokumencie oświadczenia woli obu stron były pozorne i złożone pod wpływem groźby. Umowa dnia 12 października 2010 r. nie była umową pożyczki, ale strony pod pozorem zawarcia umowy pożyczki zmierzały do ukrycia rozliczeń z innych stosunków dotyczących firmy (...).

Jak wynika z art. 83 § 1 kc oświadczenie pozorne, to oświadczenie symulowane. Symulacja ta musi się składać z dwóch elementów. Po pierwsze, strony, które dokonują takiej czynności prawnej, próbują wywołać wobec osób trzecich rzeczywiste, przeświadczenie, że ich zamiarem jest wywołanie skutków prawnych, objętych treścią ich oświadczeń woli. Po drugie, musi między stronami istnieć tajne, niedostępne osobom trzecim porozumienie, że te oświadczenia woli nie mają wywołać zwykłych skutków prawnych (akt konfidencji).

W ocenie sądu pozwany, formułując zarzut pozorności, nie wyjaśnił w sposób logiczny po co strony zawierały taką umowę, w szczególności przed kim i dlaczego chciały ukryć faktyczną czynność prawną, zaś przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż wolą stron było uporządkowanie dotychczasowych zobowiązań i udzielenie kolejnej pożyczki pozwanemu. W ocenie sądu zarzut pozorności umowy pożyczki jest bezzasadny i podniesiony przez pozwanego wyłącznie na potrzeby niniejszej sprawy.

Nie można zgodzić się z pozwanym, że skoro w dniu 12 października 2010 r. nie otrzymał on od powoda kwoty 220.000 zł (choć pokwitował jej odbiór), to do zawarcia umowy pożyczki między stronami nie doszło. Przepis art. 720 kc nie wymaga, aby pożyczkobiorca otrzymał przedmiot pożyczki jednocześnie z podpisaniem umowy. Ważnym jest aby faktycznie go otrzymał. Może to nastąpić wcześniej, a nawet później. Istotą bowiem zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki jest przeniesienie własności przedmiotu pożyczki z pożyczkodawcy na pożyczkobiorcę. Przeniesienie własności przedmiotu pożyczki może nastąpić w każdy prawem przewidziany sposób. Jeśli chodzi o pieniądze może to być wypłata gotówki, przelew bankowy, udzielenie kredytu na rachunku bankowym. Możliwe jest także wręczenie czeku, weksła lub innego papieru wartościowego. Formę wydania przedmiotu pożyczki może również stanowić przelew wierzytelności przysługującej dającemu pożyczkę w stosunku do osoby trzeciej albo uiszczenie długu obciążającego pożyczkobiorcę.

Dlatego, też sąd uznał, że umowa, na mocy której strony zmieniły treść wiążącej je umowy pożyczki, precyzując kwotę podlegającą zwrotowi i warunki zwrotu (termin, odpłatność), mieści się w granicach swobody umów i jest ważna. Określa ona treść wzajemnych praw i obowiązków stron i winna zostać wykonana. /por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie - I Wydział Cywilny z dnia 15 stycznia 2015 r. I ACa 1471/14/

Zawarta umowa potwierdzająca wzajemne obowiązki stron nie nosiła także cech odnowienia wymienionego w art. 506 § 1 kc. Art. 506 § 1 kc stanowi, że jeżeli w celu umorzenia zobowiązania dłużnik zobowiązuje się za zgodą wierzyciela spełnić inne świadczenie albo nawet to samo świadczenie ale z innej podstawy prawnej, zobowiązanie dotychczasowe wygasa. W doktrynie i orzecznictwie akcentuje się, że zmiana treści świadczenia powinna być istotna, gdyż wierzyciel ma otrzymać „inne świadczenie”. Nie jest natomiast istotna sama tylko zmiana czasu, miejsca lub sposobu świadczenia, zmniejszenia lub zwiększenia rozmiarów świadczenia, zmiana zabezpieczenia, stopy procentowej lub innych ubocznych obowiązków. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 sierpnia 2009 r., (II CSK 97/09) wskazał, że nie można uznać za odnowienie świadczeń wynikających z tego samego zobowiązania i z tej samej podstawy prawnej, ponieważ nie wywołują one umorzenia dawnego i zaciągnięcia nowego zobowiązania. Niezależnie od tego odnowienie (nowacja) - zgodnie z art. 506 § 1 kc- umową zawartą między wierzycielem a dłużnikiem, w której dłużnik w celu umorzenia zobowiązania zobowiązuje się spełnić inne świadczenie (nowa istotna treść) albo nawet to samo świadczenie ale z innej podstawy prawnej (nowa podstawa prawna). / - por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2006 r., IV SCK 191/2006. , wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie - I Wydział Cywilny z dnia 18 listopada 2013 r. I ACa 781/13/

Nie została wykazana żadna z przesłanek wynikająca z art.87kc. Jak wyżej powiedziano, strona która domaga się określonego zachowania drugiej strony, wytwarza dokument, umawia wizytę u notariusza w celu jego potwierdzenia, nie pozostaje pod wpływem groźby.

Nie zasługiwał także na uwzględnienie zarzut przedawnienia roszczeń. Umowa pożyczki podlega ogólnemu 10-letniemu przedawnieniu na zasadzie art.118kc

Dlatego w oparciu o art. 496 kpc po przeprowadzeniu rozprawy sąd wydał wyrok, w którym nakaz zapłaty w utzymał w mocy, jedynie z tą zmianą, iż ustalono termin płatności odsetek od dnia 16 grudnia 2010r.

Na zasadzie art.355§1kpc w zw. z art.203§4kpc sąd umorzył postępowanie w zakresie odsetek za okres od dnia 13 października 2010r. do dnia 15 grudnia 2010r.

Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika powoda, za pomoc udzieloną mu z urzędu, została ustalona na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłaty za czynności adwokackie oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461).

Z. Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć peł. pozwanego.